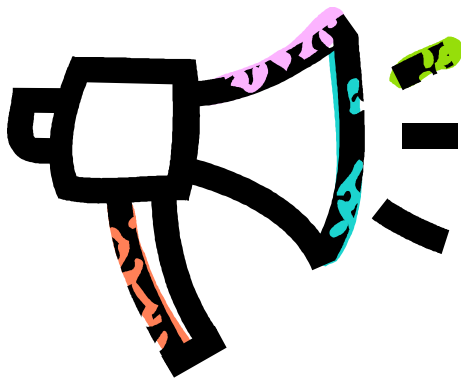

*Hela Sverige
ska leva!*

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2012

2011-12-06

www.helasverige.se

Dokumentets status

I verksamhetsplanen för 2012 redovisar vi vår vision, vår värdegrund, våra övergripande mål och vår verksamhetsidé. Vi preciserar verksamheten i ett antal mål som ska uppnås under året. Verksamhetsplanen ska kompletteras av kansliet med strategier och handlingsplaner för genomförandet.

Hållbara bygder är ledstjärna för vår verksamhet. I "Omställning Sverige" ska de lokala utvecklingsgrupperna och landsbygden gå i täten.

Vi tar ett större samordnande ansvar för den lokala servicen på landsbygden och fortsätter vårt engagemang för bredband till byn. Lokal mobilisering, utbildning och rådgivning för våra medlemmar ges hög prioritet. Vi tar tag för att stärka den lokala demokratin och i Landsbygd 2.1 tar de unga täten i den lokala planeringen. Vi siktar på att initiera ett rejält program för att samla lokalt kapital i bygdebolag där aktiva bygder visar vägen.

Vi fortsätter vårt arbete med att finna nya stigar för lokal utveckling. Våra insatser för integration och mångfald intensifieras. Vi tar nya steg för att bli Sveriges mest jämställda organisation.

Landsbygdsriksdagen, årets stora evenemang, hålls i Blekinge 6–9 september. Där hoppas vi träffa många engagerade landsbygdsutvecklare!

Karl-Erik Nilsson
Ordförande

Inez Abrahamzon
Ordförande

Dokumentets status	1
Vision	3
Värdegrund	3
Övergripande mål	3
Verksamhetsidé	3
Prioriterade områden	3
<i>Hållbara bygder</i>	3
<i>Mobilisering och organisationsutveckling</i>	3
<i>Stigfinnare</i>	3
Mål för vår verksamhet	4
<i>Hållbara bygder</i>	4
Lokal service	4
Omställning	4
Integration och mångfald	4
Lokal finansiering och företagande	4
Lokalt inflytande och lokal planering	5
<i>Mobilisering och organisationsutveckling</i>	5
Jämställdhet	5
Lokal mobilisering, utbildning och rådgivning	5
Kommunikation och opinionsbildning	5
Internationellt samarbete	6
<i>Stigfinnare</i>	6
<i>Våra medlemmar</i>	6
De lokala utvecklingsgrupperna	6
Den regionala nivån	6
Medlemsorganisationerna	6
Medlemsregistret och bygdebanken	6
<i>Våra samarbetspartners</i>	6
<i>Vår styrelse</i>	7
<i>Vårt kansli</i>	7
<i>Våra projekt</i>	7

Vision

Hela Sverige ska leva!

Värdegrund

Allt vårt arbete har sin utgångspunkt i lokal utveckling för hållbara bygder i ett hållbart samhälle. Med bygdens intressen i fokus är vi nyfikna, vidsynta, generösa och nyskapande. Vi tar del av andras erfarenheter och delar med oss av våra, såväl nationellt som internationellt. Demokrati, mångfald och jämställdhet präglar vårt arbetssätt.

Övergripande mål

Lokala utvecklingsgrupper ska nå största möjliga demokratiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga framgång.

Verksamhetsidé

Vi stödjer lokal utveckling, stimulerar samverkan, bildar opinion och påverkar politiken. All verksamhet präglas av vår värdegrund.

Prioriterade områden

Hållbara bygder

- Lokal service och infrastruktur
- Omställning Sverige
- Integration och mångfald
- Lokal finansiering och företagande
- Lokalt inflytande och lokal planering

Mobilisering och organisationsutveckling

- Jämställdhet
- Lokal mobilisering, utbildning och rådgivning
- Kommunikation och opinionsbildning
- Internationellt samarbete

Stigfinnare

- Stimulans till medlemmar som på ett särskilt sätt utmanar, prövar nya idéer och leder utvecklingsarbetet vidare.

Mål för vår verksamhet

Hållbara bygder

Lokal service

Vårt serviceprojekt i de 15 bygderna har resulterat i minst fem fungerande servicepunkter och fått efterföljare i ytterligare ett tjugotal bygder.

Vi är en viktig aktör för lokal service på landsbygden i samarbete med andra intressenter.

Vi har initierat strukturförändrande projekt typ Bymacken, exempelvis om grossistverksamheten inom dagligvaruförsörjningen och ett närmare samarbete mellan de fristående lanthandlarna.

Vi har vidareutvecklat vårt samarbete med PTS och Bredbandsforum om telefoni och bredband på landsbygden och fått till stånd en bra rådgivning till de lokala utvecklingsgrupperna.

Omställning

Omställning Sverige är välkänt och väldokumenterat. Vi har verktyg och goda exempel för en hållbar utveckling där de lokala utvecklingsgrupperna går i täten. Vi har bildat ett nätverk av åtminstone 25 lokala utvecklingsgrupper som ställer om.

Vi har uppmärksammat regering och riksdag om vårt engagemang för omställningen och växlat upp våra egna medel med betydande extern finansiering.

Omställningsgrupperna har blivit fler och starkare. Vi har synliggjort dem och stärkt deras status i vår organisation.

Den ”nationella överenskommelsen” om lokal nytta av vindkraftutbyggnaden är accepterad politiskt och inom branschen. Den har använts vid etableringar som gett positiva effekter för de berörda bygderna.

Integration och mångfald

De initiativ vi tagit i flera bygder för att stimulera integration har vidareutvecklats till förebilder för andra.

Vi har lyft fram goda exempel via hemsida och skrifter som visar den potential för utveckling som mångkulturella samhällen har.

Länsbygderåd/den regionala nivån, lokala utvecklingsgrupper och medlemsorganisationer har inlett samarbete med ytterligare ett par kommuner på landsbygden och i storstadsområden för att stimulera utbyte och integration.

Lokal finansiering och företagande

Vi har stärkt det så kallade praktikernätverket för lokal finansiering och spridit kunskap om metoder för att samla kapital inom rörelsen.

Vi har initierat ett program för att etablera ”bygdebolag” med medel från Tillväxtverket och Inlandsinnovation AB.

2012 års lokalekonomidagar är genomförda i brett samarbete med andra intressenter.

Kapitalet i Mikrofonden har vuxit till tio miljoner kronor och har använts för investeringar hos lokala föreningar och företag på landsbygden.

Lokalt inflytande och lokal planering

Vi har uppmärksammat de pågående verksamheterna med ökat lokalt inflytande i exempelvis lokala nämnder och inspirerat andra till liknande initiativ.

Vi har påverkat demokratiutredningen att föreslå åtgärder som underlättar införandet av direktvalda områdesstyrelser.

Vi har i samarbete med Landsbygdsnätverket påverkat kommunerna att aktivera sin planering tillsammans med de lokala utvecklingsgrupperna och kommunbygderåden och motsvarande nätverk.

Vi har hjälpt grupperna att använda de handledningar vi tagit fram, bland annat Ställ om Sverige, ungas planeringsverktyg ”Duken” och handboken för lokal finansiering.

Mobilisering och organisationsutveckling

Jämställdhet

Vi har fått resurser från Ungdomsstyrelsen för att under året genomföra en breddning av arbetet med jämställdheten inom vår organisation.

Det delade ledarskapet i riksorganisationens styrelse har uppmärksamats och lett till efterföljd inom vår rörelse.

Lokal mobilisering, utbildning och rådgivning

Vi har ökat engagemanget, stärkt identiteten och samhörigheten för lokal utveckling inom Byarörelsen genom utbildningsinsatser i samarbete med medlemsorganisationerna. De studieförbund som är våra medlemmar har spelat en särskilt framträdande roll.

Utbildningsmaterial för lokal mobilisering och effektivt lokalt utvecklingsarbete är framtaget och attraktivt paketerat.

De ungas engagemang har medverkat till en förnyelse av byarörelsen.

Kommunbygderåden har blivit fler och de har stärkts genom utbildningsinsatser. De har utvecklat samarbetet med sina kommuner.

Vår medverkan i Leader har intensifierats både i ett strategiskt utvecklingsarbete och i konkreta lokala projekt.

Vi har etablerat en bra struktur i ett par regioner för coachning och rådgivning till lokala utvecklingsgrupper i samarbete med Landsbygdsnätverket och våra medlemsorganisationer.

Konceptet ”Fria metoder” har vidareutvecklats i samarbete med Coompanion, ABF och Studieförbundet Vuxenskolan.

Kommunikation och opinionsbildning

Kommunikation och opinionsbildning används aktivt som redskap för att uppfylla våra mål. Vår information är lättillgänglig för en bred och varierad målgrupp.

Vi har förbättrat politiken för landsbygden och lokal utveckling och särskilt underlättat för de lokala utvecklingsgrupperna att ta för sig av resurserna i olika utvecklingsprogram, som EU-programmen.

Vi har genomfört en uppskattad och banbrytande landsbygdsriksdag i Blekinge 6–9 september.

Internationellt samarbete

Vi har påverkat EU:s landsbygdspolitik för nästa programperiod till att bättre stödja lokala utvecklingsinitiativ.

European Rural Community Association, ERCA, fungerar i ett nära samarbete med andra organisationer, främst ERA och Prepare, som ett nätverk för utbyte av erfarenheter mellan europeiska byarörelser.

Samarbete är etablerat med länder på Balkan, som kandiderar till medlemskap i EU.

Vi har stärkt verksamheten i Hela Norden ska leva genom ordförandeskapet under året.

Stigfinnare

Vi har stimulerat och synliggjort fem stigfinnarinitiativ som löst hinder och banat väg för nytänkande hos andra.

Vi har uppmärksammat organisationer eller personer som påtagligt har underlättat för lokala utvecklingsgrupper att nå framgång i sitt arbete.

Våra medlemmar

De lokala utvecklingsgrupperna

De lokala grupperna har stärkt sin kapacitet genom insatser för lokal mobilisering och effektivt utvecklingsarbete tillsammans med folkbildningen, främst de studieförbund som är medlemmar hos oss.

Den regionala nivån

Våra länsbygderåd/den regionala nivån har stärkt sin kapacitet genom utbildning, erfarenhetsutbyte och projekt.

Medlemsorganisationerna

Samarbetet med våra medlemsorganisationer har vidareutvecklats genom gemensamma aktioner, aktiviteter och projekt. Flera medlemsorganisationer har varit med i några projekt.

Medlemsregistret och bygdebanken

Vi har ett uppdaterat medlemsregister över grupperna i hela landet samt en informativ bygdebänk med 3 000 publika grupper, det vill säga 1 000 nya grupper som presenterar sin verksamhet.

Våra samarbetspartners

Vårt redan breda kontaktnät även utanför medlemskretsen har ytterligare stärkts. Exempel på partners är Landsbygdsnätverket, Coompanion, föreningen U LAND, Sveriges kommuner och landsting (SKL), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), länsstyrelser och regionförbund, statliga verk, departement och nätverket i riksdagen.

För att påverka utvecklingen och politiken har vi fortsatt vårt deltagande i partnerskap, utredningar och arbetsgrupper. Exempel är övervakningskommittéer inom alla EU-program, Tillväxtverkets Centrala Samordningsforum för lokal service (CSF), Skogscertifieringen (FSC), och Samordningsgruppen för överenskommelserna mellan regeringen och de idéburna

organisationerna och SKL inom det sociala området och integrationen. Länsbygderåden/den regionala nivån medverkar i partnerskap och andra grupper på regional nivå.

Vi har inlett samarbete med ytterligare en Landsbygdspartner utöver Posten AB och Kraft & Kultur och har engagerat en landsbygdsambassadör till förutom armbryterskan från Ensamheten, Heidi Andersson.

Vår styrelse

Vi har vidareutvecklat styrelsens arbete genom det delade ledarskapet och genom fördjupade kompetenser inom prioriterade områden och stärkt samspel med kansliet.

Vårt kansli

De åtgärder för att utveckla arbetsmetoder, rutiner med mera, som är ett resultat av analysen av kansliets funktion, har omsatts i ett väl fungerande arbete.

Våra projekt

Omställning Sverige har vidareutvecklats i projekt för lokala utvecklingsgrupper och med betydande extern finansiering.

Knutet till omställningen har vi startat ett projekt om försörjningen av förnybar energi i lokalsamhällena på landsbygden med särskild tonvikt vid föreningslokalerna inklusive kyrkans lokaler.

Den breda satsningen på Kvinnors företagande och utveckling på landsbygden har spridits inom vår rörelse och bland berörde myndigheter och andra intressenter.

Satsningen på Lokal finansiering har vidareutvecklats i ett program för bygdebolag i samarbete med Tillväxtverket, Inlandsinnovation, Coompanion och Ekobanken.

Satsningarna på unga tillsammans med Vi Unga, U Land med flera har fortsatt inom projektet Landsbygd 2.1, där den metod för lokal planering som tagits fram har omsatts i praktiken.

Den nya kartan/"appen" över Bymackarna har vidareutvecklats och fått genomslag.

Vårt uppföljningsprojekt för att ge lokalt inflytande och lokal ersättning för vindkraftsutbyggnaden avslutas i början av året och har resulterat i att överenskommelsen kommit till god användning.

Serviceprojektet med de 15 bygderna har följts upp i två regionala projekt. Tillsammans med länsstyrelserna i Dalarna och Värmland samt Småkom har projektet Hållbara servicelösningar vidareutvecklats.

Vi har vidareutvecklat projektet Digital närservice, utbildning och kultur i glesbygd i samarbete med Folkets Hubb, Centrum för hållbar kommunikation vid KTH och Inlandskommunerna ekonomisk förening (IEF) och genomfört ett seminarium med digital teknik om kulturen på landsbygden i samarbete med SKL, Folkets hus och parker med flera.

Arbetsmarknadsprojektet Kompetenta anordnare inom Jobb- och anställningsgarantin har följts upp i åtminstone två regionala satsningar.

Satsningen på byskolorna som pedagogiska föregångare och en resurs för bygdens utveckling har startat med Småkom och Skärgårdarnas riksförbund som samarbetspartners.

Med främst Bygdebanken som bas har vi tillsammans med bland andra Tillväxtanalys initierat ett projekt om betydelsen av det lokala utvecklingsarbetet. Genom projektet har vi knutit an till den ny tillsatta demokratiutredningens arbete.

Våra insatser för ökad integration och mångfald har konkretiserats i ett särskilt projekt för utbyte mellan stad och land.

Vi har medverkat till en samlad satsning på Inlandet tillsammans med våra kommunala medlemsorganisationer Småkom, Inlandskommunerna och Vattenkraftkommunerna samt Tillväxtverket och andra aktörer.

Vi har tagit fram ett verktyg för utvärdering av våra projekt i samarbete med forskare.